

Vinculum

SPOLUPRÁCE ČESKÝCH KNĚŽÍ

Řada XXIV, 1

Řím v zimě 1990

Drazí bratři a sestry,

Po dlouhé, předlouhé době vychází opět Vinculum. S mnohými jsem se potkal při svých cestách, s dalšími při nezapomenutelném svatořečení v Římě. Co vše se od té doby událo! Svatá Anežka měla opravdu - jak řekl Svatý Otec - připraveny i dary, dokonce velké dary, pro naši generaci. Co bude nyní? Co bude s námi?

Na tuto otázku jsem se snažil odpovědět již v Novém životě. Snad ještě před tím, než toto číslo Vincula dostanete do ruky, budou jmenováni ve vlasti noví biskupové. Co nejdříve bude ustavena i biskupská konference. To bude mít samozřejmě dopad i na náš život v cizině - slova exil už je lépe nyní neužívat. Každý - především ti mladší - si bude musit uvědomit, do jaké diecéze nebo řeholní provincie je inkardinován, a patří-li do diecéze ve vlasti, bude jistě považovat za svou povinnost spojit se s tím, komu při svěcení sliboval poslušnost.

Nedomnívám se ovšem, že se tím naše síť duchovní služby v zahraničí zhroutí. Některá místa a některé posice, které jsme zde vybudovali, jsou, myslím, tak důležité, že by nebylo moudré je vyklízet. Aspoň jedna generace našich vystěhovalců nás ještě potřebuje, a nebudou-li přicházet do ciziny noví uprchlíci, budou se zde místo nich objevovat hosté a studenti, kterým styk s českým knězem může být také velmi užitečný. Jistě nastanou nějaké přesuny, ale krajany v cizině nemůžeme opustit, nakonec církve každé země má své duchov-

ní správce i pro vystěhovalce. Víím už o tom, že se někteří z nás vrátí, bylo mi ale také už přislíbeno, že aspoň na jedno klíčové místo v cizině přijde nový mladý kněz z vlasti.

Pro nás je ovšem nesmírně důležité žít ještě víc než dříve ve spojení s církví doma, podílet se na jejích radostech a nadějích i na jejích potřebách a snažit se podle možností každého z nás jí pomáhat. Považuji proto za vhodné přepsat text projevu, který na Kněžském dnu svolaném do Prahy na 14. prosinec minulého roku přednesl našim spolubratřím Dr. Tomáš Halík, kněz tajně vysvěcený r. 1978 v cizině.

(Dr. Halík vystudoval sociologii, filosofii a psychologii a v letech 1971-89 pracoval jako psycholog a sociolog v oblasti pedagogické, vědecko-výzkumné a psychoterapeutické. Jako kněz působil v neveřejné pastoraci, jako spirituál /tajných/ kněží a jako jeden z poradců kardinála Tomáška. Mnozí jsme ho slyšeli mluvit při kanonizaci v římské audienční hale před příchodem Svatého Otce o Desetiletí duchovní obnovy, jehož je hlavním ideátorem.)

MYŠLENKY K OBNOVĚ ŽVOTA CÍRKVE V NAŠÍ ZEMI

Skončila doba "babylonského zajetí" naší církve. Je čas stavět. Moudrost vyžaduje nejprve rozvažovat. Nepodléhejme euforii - vstupujeme do velmi náročného období, vyvarujme se zbytečných a nebezpečných chyb. Nepromarněme obrovský poklad důvěry velké části mládeže a mravní autoritu církve v národě, draze zaplacenou utrpením minulých desetiletí. Důvěřujme v Boží pomoc a zároveň si uvědomme, že tato důvěra nás nedispenzuje od úkolu střízlivě a kompetentně rozvažovat a jednat. Pochopme znamení této doby!

1. Uvědomit si změnu v postavení církve ve společnosti - odpadá výhoda opozice - vstupujeme do pluralitní společnosti

Dosavadní postavení církve přinášelo nesmírné těžkosti,

ale také nezanedbatelné přednosti. Církev jako prakticky jediná "veřejná instituce" nabízela něco radikálně jiného než postátněná společnost a tím získávala snadno sympatie mnohých, zvláště mládeže. Nekompromisní postoj k politickým zlořádům minulého režimu - vyjádřený zvláště v dopisech otce kardinála v posledních letech - získal církvi morální autoritu a měl misijní dopad - pro mnohé mladé lidi to byl počátek skutečně poctivé a hluboké konverse, byť začínala jako nejasný projev demonstrace politického protestu proti vládnoucí ideologii.

Naopak snaha získat církvi nějaké výhody za cenu politického přizpůsobení a kolaborace - nejvýrazněji projevená činností *Pacem in terris* - byla pokusem zbavit církev kříže, vyprázdnit Kristův kříž, jeho poslání být znamením odporu - a tím to byla snaha anti-kristovská. Motivaci jednotlivců a jejich vinu posoudí Bůh, my se máme snažit o odpuštění, smíření a jednotu - ale onu snahu nutno pravdivě nazvat a odsoudit.

V nové situaci nutno nalézt citlivý a vyvážený vztah církve k politické sféře. Laiky je třeba v duchu koncilových dokumentů a sociálních encyklik povzbudit k účasti na politickém životě demokratické společnosti, církev jako taková - a zejména klerus a hierarchie - si musí uchovat svobodu od přílišné vázanosti na jakoukoli politickou sílu.

Nemůžeme počítat s tím, že k církvi nadále budou instinktivně tíhnout všichni, kteří byli nespokojeni s dosavadním režimem. Nemůžeme se ucházet o sympatii národa programem: je nás mnoho - nebojíme se - mnoho jsme trpěli. Nemůžeme se ani omezit na tradiční formy práce církve. Máme povinnost předkládat národu poselství evangelia způsobem adekvátním této době, usilovat o "inkulturaci", vstupovat jako kompetentní partner do dialogu různých duchovních a společenských směrů v pluralitní společnosti.

2. Pravdivě poznat a přiznat si stav církve - nepropadnout triumfalismu a velikášství - počítat se starými předsudky vůči církvi

Naše církev potřebuje pravdivé poznání svého současného

stavu. Toto sebepoznání zahrnuje mravní úkon zpytování svědomí a vyznání vin: mnohé smutné skutečnosti v církvi nelze omlouvat jen vnějším tlakem, v mnohém naše církve selhala či zaspala, nemůže vystoupit před národ v roli bezúhonných mesiášů. Církve se může účastnit na procesu mravní očisty národa jen jako církve usilující zároveň o vlastní obrodu, jako církve konající pokání.

Sebepoznání naší církve však zahrnuje i důkladné, věcné a odborné sociologické analýzy. Je třeba rozlišit dosud nábožensky živé oblasti od velkých oblastí, kde žije církve v diaspoře. Je třeba důkladně analyzovat stav kněžstva z hlediska stáří, vzdělání, zdravotního stavu, pastoračních schopností apod. Teprve na tyto analýzy může navázat pastorační plán (viz bod 4).

Nynější renezanze forem života církve se nesmí nechat strhnout euforickou náladou těchto týdnů, musí respektovat psychologii národa. Mnohé staré antiklerikální stereotypy a afekty nebyly vykořeny, mnohé byly naopak posíleny systematickou proticírkevní propagandou a nepřítomností církve ve veřejném životě. Zmíněné sympatie zejména mladé generace k církvi nelze přeceňovat a nutno si uvědomit, že je církve může velmi lehce ztratit - zejména tím, propadne-li nyní pokušení triumfalismu, touze po moci a majetku apod., nebo čemukoliv, co by se mohlo tak vykládat. Zachovejme si pokoru, střízlivost, vkus a diskrétnost.

3. Nestat se ghetem - nepropadnout restaurační mentalitě - začít od základních struktur církve - naslouchat potřebě mladých

Varuji před nadúrodou katolických spolků a institucí, tvořených pamětníky z mnohdy sentimentální snahy restaurovat všechno, co bylo katolické před rokem 1948, příp. i v roce 1968. Církve a společnost jsou už jinde, mnohé kdysi třeba kvetoucí a účelné spolky, časopisy apod. by dnes byly kluby veteránů, církve spíše kompromitujícími.

Ještě je tu však jiný, velice závažný moment, který

je třeba zvažovat při každém návrhu na zřízení katolických institucí - ať už školských, kulturních, zdravotnických, sociálních, politických apod. Bůh zřejmě dopustil těch 40 let útlaku církve také proto, aby nás rozptýlil do společnosti, abychom my katolíci nežili v nějakém uzavřeném ghettu jen mezi sebou a pro sebe, ale abychom byli přítomni uprostřed světa, sekulárního prostředí, a tam vydávali svědectví, byli kvasem a solí země. Nesmíme využít znovuzískané svobody k tomu, abychom se znovu do nějakého gheta a "opouzďení" utekli! Životní dráha katolíka, který by se narodil v katolické porodnici, chodil do katolických škol, byl zaměstnán v katolickém družstvu, chořel v katolické nemocnici, volil katolickou stranu, rekreoval se v katolickém klubu a pak byl pohřben na katolickém hřbitově mi vůbec nepřipadá jako doporučeníhodná.

Jistě je třeba katolických institucí, které však budou laiky kvalifikovat a motivovat pro život uprostřed sekulární společnosti! Pokud přistoupíme k založení vlastních např. zdravotnických či školských institucí, uvažme střídavě, na co máme - jednoznačně nadřadíme kvalitu kvantitě. Takové instituce - samozřejmě otevřené všem, chápané jako služba celé společnosti, ne výraz sebereprezentace a sebeuspokojení - musí mít kvalitu výrazně překračující průměr toho, co nabídne stát. Kritériem budiž účelnost, kvalita a otevřenost.

Je však třeba začít od základních struktur církevního života, uskutečnit požadavky koncilu! Na prvním místě je biskupská konference (se schopným sekretariátem a týmy poradců), kněžská rada, pastorační rada, ekonomická rada, dále fakulta a seminář, vydavatelství a charita, zřejmě též vzdělávací instituce pro laiky ("Křesťanská akademie"?). Zároveň je třeba probudit život farností vhodným zapojením laiků.

Je naléhavě třeba omladit základní správní orgány církve a vůbec zajistit živý kontakt církve s mladou generací. Výrazným sociologicky pozoruhodným rysem tvořící se společnosti je vysoký kredit mládeže ve všech strukturách (včetně vlády) - v důsledku "sametové revoluce", kterou vítězně uskutečnili mladí lidé. Respektujme toto

znamení doby!

Velmi důrazně se přimlouvám za to, aby se brzy začala důkladně připravovat synoda naší arcidiecéze, příp. celé církevní provincie. To bude teprve onen rozhodující bod obratu v životě naší církve a východisko k hluboké reformě.

4. Vypracovat a neodkladně realizovat nový model pastora-
ce - nemrhat dále silami kněží - postarat se o jejich
sociální potřeby - vhodně zapojit laiky a stále diakony.

Dosavadní model pastorační práce vznikl v době josefinismu a nese mnohé rysy oné neblahé epochy. Vyhovoval státnímu režimu, kterému šlo o postupnou likvidaci církve (v posledních letech se záměrem: část kněží zkorumpovat - část nechat se udržet administrativním a opravováním množství kostelů - část nechat lidsky zchátrat v izolaci v mrtvých farnostech - část vytlačit do ilegality a kriminalizovat jejich práci).

Kdybychom v důsledku nyní už neomluvitelné vlastní neschopnosti nepřistoupili okamžitě ke změně tohoto modelu, nesli bychom vinu za brzké vyhynutí katolického kněžstva v této zemi.

Na základě důkladné pastorálně-sociologické analýzy je třeba rozlišit "produktivní farnosti" a poslat tam schopné kněze, a misijní území, kde je třeba vytypovat spádovou oblast a do pečlivě vybraných míst poslat tým kněží (třeba řeholní komunitu). Ti budou objíždět, příp. svázat věřící podle dobře promyšleného pastoračního programu. Nemůžeme si dovolit luxus držet kněze ve farnosti s množstvím kostelů, ale minimem věřících!

Musíme si odvyknout státní manipulaci, ale i státní péči o kněze. Nemůžeme čekat, že nově se tvořivší stát se bude starat o kněze - odpovědnost za ně plně ponese církev - od biskupů až po farníky, a nelze přehlédnout nutnost spolupráce a svépomoci kněží samotných, od věcí duchovních až po materiální. Kněží musí pracovat opravdu kolegiálně, být presbyteriem. Nutné jsou změny ducha i obsahu kněžských setkávání (např. vikariátních

schůzek), na nichž dosud ležel dusivý stín přítomnosti státního dohledu a jeho prodloužení v osobách některých duchovních, zejména činovníků PIT.

Při zapojování laiků do života farností (např. při tvoření farních rad) by bylo dobré vzít v úvahu různé, i negativní zkušenosti také ostatních církví. K tvoření farních rad je třeba přistupovat reálně - někde k tomu nejsou podmínky: tedy je třeba to respektovat a ne tvořit nějaký neživotný útvar jen proto, aby byla formálně splněna zásada.

Musíme věnovat velkou pozornost výchově a vzdělání stálých jáhnů. Budou potřebovat moudrého spirituála, nejlépe z řad kněží, kteří dosud pracovali neveřejně a tedy důkladně znají podmínky života laiků. Je třeba najít autentickou spiritualitu stálých jáhnů - nevychovávat "kentaury", "něco mezi knězem a laikem".

Musíme se zamyslet nad stylem života a práce kněží. Kněz nesmí považovat nutný odpočinek a péči o své zdraví a důstojnou životosprávu za změkčilost, nýbrž za plnění pátého přikázání. Radostná zvěst o pokoji a naplnění života z úst člověka neduživého, lidsky zanedbaného a nervově vyčerpaného zní nevěrohodně.

5. Zachovat jednotu v pluralitě - vhodně přijmout a zapojit kněze z neveřejné služby - minimalizovat krize přechodné doby

Budeme brzy svědky pádu iluze o ideální jednotě a neprobémovém pravověří naší církve. Mnohde byla jednota dána ne naší vyzrálostí, nýbrž vnějším tlakem. Extrémy a jiné krizové jevy, známé z pokoncilního vývoje světové církve, se jistě vynoří i u nás, a to mnohde díky izolaci ve zvláště rustikální a nekultivované podobě. Zvládnout tyto jevy je jistě v první řadě věc biskupů - a modleme se za jejich moudrost a prozíravost v těchto složitých věcech! - ale v jisté míře i každého z nás: každý nějak spoluvytváří duchovní atmosféru místní církve. Ideální atmosféru lze vystihnout zásadou: jednota v pluralitě.

Je třeba stále se modlit a přičiňovat o jednotu v církvi - ne však jednotu kasárenskou, nýbrž zralou jednotu

lásky, objímající širokou náruč bohatství zkušeností, duchovních hodnot a nejrůznějších darů v církvi. K těmto darům patří umění bratrského dialogu v církvi, stejně jako dar rozlišování zrna od plev. Hodnoty je třeba velkoryse přijímat a zjednávat jim patřičný prostor, ale plevy je třeba nazvat plevami. Moudrost a prozíravost spojuje velkorysost a umění čekat s rozhodností a náročností.

Do veřejné pastorace přijde řada kněží, kteří ztratili státní souhlas, anebo kteří byli vysvěceni tajně či v cizině a působili neveřejně. V jistém smyslu jsou "začátečníci" a potřebují pochopení a pomoc kněží z farní správy. Z jiného pohledu jsou však lidmi neobyčejně kvalifikovanými pro kněžskou službu, vybavenými mnohdy kvalitním vzděláním v různých užitečných vědních oborech (a někdy i po teologické stránce lépe připravení než absolventi CMBF), a přinášejícími zejména neocenitelné zkušenosti ze života plně ponořeného do každodena, v němž se pohybují laici, a tedy schopní jim lépe porozumět. Instituci "dělnických kněží" vzbudil v moderní církvi Duch sv. na Západě skrze moudrost velkých biskupů (jako kard. Suhard aj.) a vynikajících teologů, na Východě skrze komunistický útlak. Opatrujme ji jako oko v hlavě, nelikvidujme ji krátkodechým převedením všech těchto kněží do duchovní správy! Respektujme povolání a rozhodnutí těch kněží, kteří budou chtít zůstat v neveřejné pastoraci a tak se dostat k lidem, ke kterým kněz ve veřejné službě se nikdy nedostane nebo nebude vzat vážně. Víím, jak naléhavý je nedostatek kněží na farách, přesto zapřísahám na základě vlastní dlouholeté a pečlivě i teologicky a sociologicky reflektované zkušenosti biskupy a ordináře: buďme předvídaví a velkorysí, nemysleme jen na momentální potřeby dneška, starejme se odpovědně a prozíravě již dnes také o vzdálenější budoucnost církve v naší vlasti, a nejen v ní.

Vím z osobního setkání se Svatým Otcem a řadou biskupů různých evropských zemí, že tato zkušenost kněží z neveřejné pastorace v naší zemi a z této zkušenosti vyrostlé pohledy na budoucnost církve jsou chápány jako cenný přínos do pokladu dějinné zkušenosti celé katolické církve.

6. Postarat se o vzdělání v církvi - znát vývoj ve světové církvi

V celé společnosti v posledních čtyřiceti letech tragicky upadla úroveň vzdělání - stalo se tak i v naší církvi. Ještě více než tato skutečnost je znepokojujícím zjevem fakt, že mnozí kněží si závažnost tohoto defektu církve neuvědomují a sami mnohdy považují vzdělání za jakýsi luxus, který si prostě nemohou dovolit. Pragmatismus se nadřazuje solidnímu teoretickému pohledu a mnozí kněží používají výraz "intelektuál" jako nadávku.

Je třeba nejen provést radikální reformu systému a úrovně vzdělávání v naší církvi, teologickými fakultami počínaje přes doškolování kněží po vzdělávání laiků (znovu připomínám potřebu založit "Křesťanskou akademii" jako důstojného dědice "Studia catholica", "Akademických týdnů" apod.), ale zároveň rehabilitovat studium jako jednu ze základních povinností kněze a jednu z důležitých hodnot křesťanského života vůbec.

Nesmírně jsme zaspali (a nejen v důsledku zevního útlaku) v oblasti kontaktů se světovou církví. Při kontaktu s církví na Západě je třeba se vyhnout Scyle a Charybdě dvou trapných přehmatů, které **oba** pramení z komplexu méněcennosti: závistivému zbožňování, ale i nadřazenosti, tvrdící, že západní církev tone v buržoazním rozkladu a bludech, zatímco u nás je jedině pravá víra a náboženské nadšení. Západ i my máme jak své problémy, tak i své přednosti; na Západě je třeba vidět jak krizové jevy (zejména vnitřní rozdělení mnohých místních církví a nezralý "protiřímský afekt" řady teologů i laiků), tak skutečnosti hodné obdivu a pozornosti (zejména rozkvět nových spiritualit a hnutí v církvi, laických i řeholních komunit apod.).

I u nás působí řada různých hnutí v církvi - a nelze jim důkladně porozumět bez znalosti jejich kořenů a mezinárodního kontextu. Je velice neblahé činit si úsudek o fokolarinech, charismatickém hnutí, neokatechumenátu, Comunione e liberazione apod. na základě letmých a nahodilých kontaktů s některými zastánci těchto hnutí u nás, bez jakékoliv znalosti o tom, co tato hnutí zname-

nají a jak se projevují ve světě.

Nelitujme času ani prostředků na zajištění mezinárodních kontaktů, učme se ze zkušenosti druhých, neriskujme opakování draze zaplacených chyb a nemrhejme silami na "objevování Ameriky"!

7. Všechny podněty vyslechnout - shromáždit náměty i ochotné spolupracovníky - tvořit týmy odborníků

Po dlouhém mlčení lidé u nás - i v církvi - potřebují promluvit, vyslovit své názory, rady, podněty a připomínky. U těch, kteří mají ať už formální nebo neformální autoritu v církvi, se v těchto týdnech vrší stohy námětů a přichází množství lidí, kteří mají zájem pracovat pro Boží království. Je dobře, že se při pražském arcibiskupství tvoří informační středisko, které by mělo shromáždit a pomocí počítačové techniky a pod vedením prozíravých lidí pak všechen tento materiál vyhodnotit. Velmi doporučuji vytváření týmů odborníků na různé otázky, které by pak mohly pracovat jako poradní sbory při biskupské konferenci a napomáhat tomu, aby vyslovili se církev u nás k různým celospolečensky závazným otázkám, bylo její stanovisko skutečně zralé a kompetentní. Aby si církev, vstupující do dialogu různých sil v pluralitní společnosti, zjednávala těmito stanovisky respekt národa a nekompromitovala se.

Autorita církve v Polsku vyrostla kromě jiného také jako plod neustálého spojení církevních představitelů s nejlepšími mozky národa, s poradními týmy (radami episkopátu pro různé otázky) - ne náhodou byl architektem tohoto spojení profesor sociologie kardinál Wyszyński.

8. Nevřít množství požadavků - stanovit priority - myslet koncepčně

Mnozí v církvi si zvykli na poručníkování a manipulaci ze strany státu. Na svobodu a samostatnost si budou těžko a dlouho zvykat. Musíme si uvědomit, že stát se nebude sám starat o potřeby církve, církev musí ústy svých představitelů od státu požadovat to, co od něj potřebuje.

Je však třeba nevyčerpat všechnu energii na vršení požadavků. Mnoho věcí si musíme zajistit sami. Umějme rozlišit věci podstatné od druhořadých, spočítejme své síly a stanovme priority - pořadí podle závažnosti a naléhavosti. Mysleme komplexně - např. na to, že ani kompletně obsazené biskupské stolce situaci naší církve nevyřeší, pokud biskupové nebudou obklopeni týmem pružných, kvalitních spolupracovníků.

V naší zemi byly mnohé modlitební iniciativy "za svatého biskupa" - a tou svatostí mnozí rozuměli hlubokou osobní zbožnost. Jistěže si přejeme zbožné biskupy - ale nezapomínejme ani na slova sv. Bernarda: svatý ať se za nás modlí, učený ať nás učí - ale prozíravý ať nás vede!

9. Docenit význam Desetiletí duchovní obnovy - neztratit ze zřetele odpovědnost za národ

Papež Jan Pavel II. nazval v projevu při audienci našich poutníků v Římě 13. 11. 1989 pastorační plán Desetiletí duchovní obnovy jasnozřivým dílem. Události radikálních společenských proměn, které následovaly za několik dní, ukazují závažnost a jasnozřivost tohoto díla ve zcela novém světle.

V době, kdy několikadenní revoluce změnila toho ve společnosti tolik, že mnoho věcí přestává rázem platit a nikdo se neodvažuje předpovídat další vývoj, stojí katolická církev uprostřed společnosti jako prakticky jediná síla, nabízející promyšlený a dlouhodobý program reformy národního života, nekonkurující žádným rodícím se programům politickým, protože míří daleko hlouběji. Míří k té rovině národního života, která se začíná ukazovat jako podstatná, a bez níž by všechny politické a ekonomické reformy nedosáhly cíle - k rovině duchovní a mravní.

Program Desetiletí vychází ovšem ještě z dalších důrazů, souvisejících podstatně s neuralgickými body rodící se společenské a duchovní tvářnosti naší země. Důraz na osobnost sv. Vojtěcha jako živý symbol duchovní jednoty střední Evropy odpovídá žhavě pocífované potřebě "návratu do Evropy". Důraz na celostní pojetí osobnosti člověka

a celé skutečnosti splňuje požadavek vyvážit jednostranný přístup k člověku a životu vůbec, který vnucovala vládnoucí materialistická ideologie včerejška. Postavami českých národních světců vychází zas Desetiletí vstříc touze poznat hluboké duchovní kořeny naší národní kultury, hledat národní identitu, navázat na potlačované národní tradice.

Program Desetiletí měl od počátku záměr sjednocovat - sjednocovat různá hnutí a myšlenkové proudy v církvi, sjednocovat různé roviny pastorace (veřejnou i neoficiální), přispívat k jednotě křesťanů různých denominací v naší vlasti i k jednotě všech, kterým jde o mravní a duchovní obrodu společnosti. Během oslav kanonizace Anežky Přemyslovny se ukázalo, jak vhodně může tento program sjednocovat věřící doma s našimi krajany v cizině. Nyní se ukazuje, jak hluboké spojení může dílo Desetiletí vytvořit mezi obnovou církve a současnou obrodou národa. Je velice důležité, abychom z koncepce Desetiletí vycházeli v celé široké škále nově se probouzejících možností života církve, zejména při náboženských relacích v masově sdělovacích prostředcích.

Rozvíjejme dále dílo Desetiletí a neztraťme nikdy ze zřetele odpovědnost věřících za duchovní zdraví celého národa!

10. Před všemi našimi myšlenkami, koncepcemi, přáními a plány dávejme vždy přednost vanutí Ducha svatého

Ať všechno naše úsilí vyvěrá z modlitby, je modlitbou doprovázeno a modlitbou vrcholí. Bez živého spojení s Pánem církve, kterým je živý Kristus, nemůžeme nic. Zkoumejme znamení času, navracejme se k evangeliu, učme se z celého bohatství tradice církve a vstupujme do nové doby s odvahou Otce věřících, Abrahama, který "uvěřil Hospodinu a vydal se na cestu, ačkoliv nevěděl, kam jde". (Srv. Žid 11,8)

Z NAŠI DIASPORY

Zemřel prof. Josef Volf

Ve vídeňském Hartmannspitalu zemřel 30. ledna tr. prof. Josef Volf. Píšeme profesor, protože generace jeho nepomucenských spolubohoslovců ho znala pod tímto titulem. Než vstoupil do Nepomucena, byl totiž opravdu gymnasiálním profesorem klasických jazyků.

Narodil se 22. června 1920 v Benátské Vrutici (diecéze litoměřická), po studiu na Karlově universitě působil na různých školách, po svém útěku v letech padesátých vstoupil do Nepomucena a byl vysvěcen na kněze v Římě 21. prosince 1963. Působil v rakouské diecézi St. Pölten, kde byl až do odchodu do důchodu farářem v Loichlu. V této farnosti byl také pohřben.

Žil dosti v ústraní, s našimi krajany se příliš nestýkal, nebyl ani členem Vincula Missarum. Všichni, zvláště my, kteří jsme ho osobně znali, na něho jistě vzpomeneme při mešní oběti.

Dp. Josef Jech v nebezpečí smrti

Jsou-li pravdivé zprávy, které došly do Říma, Pater Josef Jech, narozený v r. 1921 v Brně (jinak ale vyrůstal v Kyjově) a vysvěcený v Litoměřicích v roce 1949 bude asi dříve, než se toto Vinculum dostane do Vašich rukou, také na pravdě Boží. V půli února pocítil totiž velkou srdeční únavu, byl převezen do nemocnice na intenzivní péči, a podle posledních zpráv byl prý jeho stav neodvratně kritický. I jemu patří naše modlitby.

Pastýřský list

K tomuto číslu přikládáme pastýřský list pro letošní půst. Byl již zaslán do redakcí některých našich časopisů. Použijte ho podle svých možností.

Adresář - schematismus

Konečně vychází, s pomocí nepomucenských bohoslovců, slíbený "schematismus". Dáváme to jméno do úvozovek, protože není takový, jak si snad mnozí přáli, aspoň ti, kteří poslali nejen svá data, ale i své fotografie.

Dělali jsme, co bylo možné, každý si může ověřit, zda bylo v pořádku přepsáno to, co poslal. Neúplnost dat nezávisí tedy od nás. Vyhověli jsme i těm, kteří mají stále strach zveřejňovat svou adresu. Za případné opravy a případná doplnění budeme vděční, budou užitečné pro příští vydání, které už bude snadnější, protože celý text je a zůstane v paměti počítače.

Je ovšem pravděpodobné, že se některé adresy co nejdříve změní, především u těch, kteří se vrátí do republiky. Zatím však ponecháváme stav takový, jaký je na konci února.

Novým spirituálem Nepomucena

se stal, jak asi většina našich čtenářů už ví, P. Josef Čupr. Důstojný Otec Špidlík se přestěhoval na Papežský orientální ústav, kde pokračuje ve své profesorské činnosti a odkud vyjíždí na své apoštolské cesty do celého světa. Naši kněží, které dovedl k oltáři, s ním zůstanou jistě ve spojení a naše církevní obce budou ještě dlouho, doufáme, těžit z pokladů jeho teologické hloubky a duchovní zkušenos-

ti při různých exerciciích a duchovních obnovách.

Naše farnost v Torontu

V únoru došlo v Torontu k personální změně. P. Františka Blažka, který tam působil od smrti dp. Jandy, vystřídal Otec Svato-pluk Rus.

Toronto s přilehlou Mississaugou tvoří veliký konglomerát, v němž je soustředěný mimořádně vysoký počet našich krajanů - stávil se tam na své cestě, jak známo, i president Havel. Kéž dá Pán Bůh, aby tamní farnost svatého Václava, vlastně jediná, kterou si včetně kostela vybudovali naši krajané v cizině po druhé světové válce, vzkvétala a sloužila co největšímu počtu našich krajanů.

Kalifornie

Smrt P. Jarošlava Popelky znovu ukázala, jak jsou pro naši krajskou duchovní správu užiteční řeholníci. Zatímco P. Popelka, jako jezuita, mohl bydlet v Los Angeles v domě svého řádu, který mu poskytoval aspoň základní zabezpečení a ponechával volný čas pro českou pastorační, jeho nástupce, dp. Dimitrij Colankin, byl umístěn na faře, kde si na své živobytí musí vydělat kaplanskou prací, která mu neponechává dostatečný čas pro krajané. Přitom je právě v jižní Kalifornii veliký počet našich vystěhovalců, celkem dobře organizovaných (vydávají si sami svůj věstník), takže by bylo neodpuštělné je opustit.

Proto, jak už bylo sděleno jinde, se Mons. Petr Esterka, náš biskupský vikář pro Ameriku, uvolil přesídlit do Kalifornie, kde s pomocí naší krajské skupiny hodlá

vybudovat české středisko. Jen budeme-li mít vlastní střechu nad hlavou a plné zaopatření pro vlastního kněze, bude nám možné se našim lidem opravdu věnovat. A taková péče je oboustranná: postaráme-li se my o ně, pomohou nám zas i naši krajané postarat se o Nepomucenum, které ještě delší dobu asi nebude moci počítat s finanční pomocí z vlasti.

Jde o krok dost odvážný, zvlášť letos, kdy se pozornost soustřeďuje spíš k vlasti. Jsme však přesvědčeni, že jde o věc, která bude užitečná i pro církev doma, a že toto rozhodnutí je nutno uskutečnit. Pomůžete nám aspoň svými modlitbami?

České bohoslužby v zahraničí

V blízké budoucnosti bude jistě růst počet návštěvníků z Československa. Mnozí se ptají, kde se v cizině konávají české bohoslužby a rádi by se jich zúčastnili. Prosíme proto všechny naše duchovní správce, aby nám co možná brzy, nejlépe obratem, oznámili kde a kdy slaví českou mši sv. (např. v městě X každou třetí neděli v měsíci v kostele Y o hodině Z). Dal by se vydat letáček a bylo by možné to zveřejnit i ve vlasti.

--+§+--

Požehnaný půst a radostné velikonoce!